

KTÜ PEYZAJ MİMARLIĞI BÖLÜMÜ 2019-2020 ÖĞRETİM YILI BAHAR YARIYILI BİTİRME ÇALIŞMASI (PROJESİ)

KONU: Trabzon ili Ortahisar ilçesinde bulunan yaklaşık 9 ha'lık alanda konumlu olan, Ganita bölgesinde yer alan ve doğuda Ganita çay bahçesi, batıda Kanuni Sultan Süleyman Parkını da içine alacak şekilde kıyı bandının bir bütünlük içerisinde tasarlanması.

1. GENEL AÇIKLAMALAR:

Kıyılar kentsel yaşam ile doğal yaşam arasında şekillenen bir eşiştir ve mekânsal anlamda kıyılar, kent ve su arasında yaşam alanı tanımlamaktadır. Deniz ya da kıyı kentin ekolojik dengesi ekonomisi, tarihsel simge ve değerleri, mimarisi kentlinin yaşam biçimi ve oluşturduğu kültür düşünüldüğünde kentin yaşamsal ve mekânsal kimliğini belirleyen en önemli unsurlardan biridir. Kıyılar kent kimliği ve morfolojisini belirledikleri gibi kentlilerin yaşam biçimlerinin şekillenmesinde de oldukça önemli rol oynamışlardır. Tarihsel süreç içinde kentli Trabzon kıyılarını farklı zaman dilimlerinde, farklı amaçlarla ve işlevlerle kentsel yaşama dâhil etmeye çalışmıştır. Özellikle günlük yaşama ilişkin veriler incelendiğinde uzun yıllar boyunca kıyıya yüklenen sosyal anlamların son derece güçlü olduğunu göstermektedir. Ancak küreselleşmenin de etkisiyle yapılan bilinçsiz ve plansız uygulamalar veya yanlış kullanımlar neredeyse terk edilmiş kıyıların ve kentten kopuk tanımsız kentsel boşluklar haline gelmesine neden olmuştur. Kentin gelişimi ve değişimi tarihsel ve morfolojik bağlamda değerlendirildiğinde kıyı kültürünün zamanla yok olduğu kent ile denizin kurduğu ilişkinin zayıfladığı görülmektedir.

Proje kapsamında zaman bağlamında Trabzon'un kıyı-kent ilişkisinin değişiminin ve gelişiminin sunulması yanında gelecekteki kıyı kullanımları hakkında da öngörülerin sunulması amaçlanmaktadır. Kentte süregelen yapılaşmalar ve iklim koşulları gibi kenti bekleyen gelecek senaryoları da göz önünde bulundurularak kentin kıyı ile olan ilişkisini sağlıklı şekilde yönlendiren ve kuvvetlendiren tasarım önerilerinin olması beklenmektedir.

1.2.Proje Çalışmasının Amacı

Tüm kent kullanıcılarının rekreasyon ve sosyal ihtiyaçlarını karşılayacakları, farklı fonksiyonları içeren ve kıyı kent ilişkisini kuvvetlendiren tasarım çözümlerinin ortaya konulması beklenmektedir.

Proje alanı ile ilgili olarak tasarımcıdan beklenen ana amaçlar ve hedefler;

- Alanın sosyal fiziksel ve kültürel yönden analiz edilerek kent içindeki yeri ve kent ile olan ilişkisinin belirtildiği,
- Kıyı kullanım sürekliliğinin sağlandığı,
- Kıyı ile kent ilişkisinin kuvvetlendirildiği,
- Tasarım alanı içerisinde yer alan kıyı bandına kimlik kazandırmanın amaçlandığı,
- Sürdürülebilir tasarım yaklaşımını ve çevrenin geçmişteki kullanım niteliği de dikkate alan,
- Proje alanının tüm kullanıcılar tarafından kullanılabilir kent mekanı haline getirilmesidir.

Bu kapsamda, etkinlik alanlarının düzenlenmesinde, proje temasıyla uyumlu olacak ve çevresiyle bütünleşerek hizmet verecek şekilde tasarlanması beklenmektedir. Tasarımlarımız, alan kullanıcıları olarak tüm kullanıcı gruplarına hizmet verecek şekilde, peyzaj mimarlığı ilkeleri doğrultusunda işlevsel, ekolojik ve estetik değer taşımalıdır. Buna yönelik olarak hazırlayacağınız proje çalışmalarınızda "kullanıcı, kent ve kıyı çerçevesinde" düzenlenmesi ile bu alana en iyi şekilde işlerlik kazandıracak, yeni yaşam mekânı oluşturacak kullanımlar beklenmektedir.

2. BİTİRME ÇALIŞMASI TAKVİMİ

HAFTA	TARİH	GÜN	AÇIKLAMA
1.Hafta	10.02.2020	Pazartesi	Üniversitenin Açılışı ve Derslerin Başlaması
2.Hafta	19.02.2020	Çarşamba	Konu ile ilgili bilgilerin bitirme öğrencilerine dağıtılması
2.Hafta	20-21.02.2020	Perşembe-Cuma	Öğrencilerin bitirme projesine yazılması Soruların iletilmesi (Saat 12.00 ye kadar)(Mail yoluyla iletilecektir. duyguakyol@ktu.edu.tr , elifkaya@ktu.edu.tr ,
3.Hafta	25.02.2020	Salı	Jürinin toplanarak soruların yanıtlanması (Saat 09:30) Soruların cevapları bölümün web sayfasında yayınlanacaktır.
3.Hafta	26.02.2020	Çarşamba	Soruların cevapları için öğrencilerle toplantı yapılması (Saat 09:00)
6.Hafta	18.03.2020	Çarşamba	Ön inceleme dosyasının yazılı çıktı olarak teslimi
6-7. Hafta	19-23.02.2020	Perşembe-Pazartesi	Dosyaların jüri tarafından incelenerek değerlendirilmesi
7.Hafta	25.03.2020	Çarşamba	I. Tespit değerlendirmesi (Saat:09.00'da)
11.Hafta	22.04.2020	Çarşamba	II. Tespit değerlendirmesi (Saat:09.00'da)
15.Hafta	22.05.2020	Cuma	Bitirme Çalışması Proje ve Maket teslimi (Saat 17.00'ye kadar teslim alınacaktır)
16.Hafta	27.05.2020	Çarşamba	Finale girmeye hak kazananların ilanı
17.Hafta	03.06.2020	Çarşamba	Final Jürisi (Saat09:00'da)

3.BİTİRME ÇALIŞMASI DEĞERLENDİRME İLKELERİ VE İSTENENLER

3.1.GENEL DEĞERLENDİRME İLKELERİ

1. Peyzaj Planlama ve Tasarım ABD İlkeleri;

a) Sörvey verilerinin analizleri sonucunda oluşturulan İhtiyaç programı ile Konsept İlişkisi

b) Konsept bağlamında oluşturulan tasarımda;

- Çevresel dokuyla bütünleşme,
- Tasarlanan alan ve yakın çevresinin yaya/taşıt ilişkilerinin sağlıklı kurulması ve mevcut standart normlara uygunluğu,
- Fiziksel/doğal/yapay çevre koşulları ve kullanıcı ihtiyaçları dikkate alınarak önerilen etkinlik çeşitliliği,
- Tasarımın, tema/konseptin özgünlüğü ve yaratıcılığı,
- Çevre ilişkileri, bağlamın değerlendirilmesi (anlam ve simgesel boyut, yakın çevre kimliği, mevcut yapılaşmış çevre, sosyal çevre, topografya vb.),
- Dış mekan oluşumu ve kalitesi (yapı/yapı grubu çevre ilişkileri, mekan akışı, sirkülasyon, boyutlanma, biçimlenme, yeşil, su vb.),
- Mekân örgütlenmesi ve işlevsel organizasyon,
- Tasarım ve teknoloji kullanımı,
- Engelliler için özel önlemler alınması,

2. Bitki Materyali ve Yetiştiriciliği ABD İlkeleri;

- a) Proje alanı olan kıyı mekanına uygun (ekolojik, estetik, işlevsel vb.) peyzaj bitkilerinin seçimi,
- b) Mekansal olarak bitkilerin konumu, adetleri, türlerin içeriği erişkin boyutlarda olacak şekilde plan anlatımlarının geliştirilmesi,
- c) Bitkilendirme paftasında bitkilerin sıra numarası, sembolü, Latince adı, Türkçe adı, fidan boyu, gövde çapı, fidan yaşı, dikim derinliği, dikim yeri (Doğal, dolgulu ve saksı), gelişkin halinin tepe çapı ve adet bilgilerinin içeren, yapraklı ve ibrelili ana başlıklarıyla; ağaç, ağaççık, çalı, sarmaşık ve yer örtücü olarak gruplandırılması
- d) Proje alanında mekânsal olarak bitkisel çözümlerin yapılmasında mevsimsel ve yıllara dayalı değişimin tasarlanması
- e) Ekolojik yapı ve sürdürülebilirliğe ilişkin önlemlerin/uygulamaların bitkilendirme ile sağlanması.

3. Peyzaj Teknikleri ABD İlkeleri;

- a) Yapım yöntemi, çevresel koşullar vb. dikkate alınarak örtü elemanları taşıyıcı sistemin seçimi, taşıyıcı sistem ve malzeme ilişkilerinin kurulması,
- b) Mimari yapıya uygun peyzaj yapı malzemesi seçimi (geleneksel ve/veya çağdaş), yapı elemanlarının doğru veya rasyonel detaylandırılması, elemanlar arasındaki ilişkinin doğru kurgulanması,
- c) Sulama, drenaj, aydınlatma vb sistemlerinin seçimi ve bu sistemlerin peyzaj tasarım proje ile bütünleştirilmesi,
- d) Belirli bir alanda keşif/metraaj hesaplanmasının yapılması (alan niteliği ve ölçüsü jüri tarafından belirlenecektir)

3.2.İSTENENLER

3.2.1. DÖNEM İÇİNDE İSTENENLER (Belirtilen 3 madde zorunludur.)

3.2.1.1. ÖN İNCELEME DOSYASI

Ön İnceleme Dosyasında yer alacak çalışmalarda beklenen amaç; araştırma süresince edinilen bilgilerin tasarım sürecinde kullanılması ve bu süreçte, tasarım kararlarının bu bilgilerden hareketle nasıl oluşturulduğunun ifade edilmesidir. Bu amaçla;

- a) Sorun tanımı ve problem belirleme
- b) Ana amaçlar, hedefler ve ilkeler
- c) Konu ile ilgili örneklerin incelenmesi (işlev organizasyonu, kavramsal kurgu, çevre ilişkisi, anlamsal, dizimsel, işlevsel özelliklerin analiz edilmesi, tipoloji, şekil-zemin ilişkisi vb. tasarım ilkelerin analizi vb.),
- d) Konu ile ilgili çeşitli bilimsel çalışmalardan edinilen bilgilerin (makale, tez ve araştırmalar, vb.) ve mevzuatın değerlendirilerek çıkarımların özetlenmesi,
- e) Çalışma alanının araştırılması ve incelenmesi (sörvey ve alan analizi, tasarımı sınırlayıcı ve yönlendirici etmenler, zemin nitelikleri, erişim/ulaşım ilişkiler, sorun vb.) dosyada yer almalıdır.

1. Tespit tesliminde ön inceleme dosyası revize edilmeli, “Tasarım ürününü ortaya koyacak yaklaşımların belirlenmesi (Fonksiyonel kurgu ve program analizi, olanaklar ve sınırlamalar) vb. bu dosyaya ilave edilmelidir.

Önemli Notlar:

- a) Ön inceleme dosyası bireysel hazırlanacaktır. Ayrıca, kopyala-yapıştır biçiminde olmayacak, bilgiler elde edildikten sonra ham bilgiler değil işlenmiş bilgilere yer verilecektir.
- b) Ön inceleme dosya teslimi, birinci ve ikinci ara jürilerinin tamamına katılım vize koşuludur. Aksi durumda bitirme çalışması teslimi yapılamaz.
- c) Ön inceleme dosyası, tasarım sürecinin her aşamasında başvuru (kendi kendini denetleyen) bir kaynak olmalıdır.
- d) Ön inceleme dosyası hem yazılı çıktı, olarak hem de dijital olarak PDF formatında “TURNITIN” programı ile bitirme çalışma takvimine göre teslim edilecektir. 1. Tespit esnasında da ön inceleme dosyası revize edilecektir.

3.2.1.2. BİRİNCİ TESPİT

(1. Arasınava) Jürinin Değerlendirmesine Katılarak Eleştiri Almak Bu tespitin ana amacı; proje alanına ait yaptığınız ÖN İNCELEME DOSYASI’ni dikkate alarak; sorun tanımı ve problem belirlemeye bağlı olarak alanın mevcut durumunu ayrıntılı olarak ortaya koyan bir alan sömreyi yapmanız, alana ait tasarım gereçlerini ortaya koymanız, proje alanına ait ihtiyaç programını, senaryosunu ve tasarım ana kararlarını hazırlamanız beklenmektedir.

İSTENİLENLER;

- ÖN İNCELEME DOSYASI
- SÖRVEY PAFTASI (Grupça yapılacaktır)
- ALAN ANALİZİ PAFTASI (Grupça yapılacaktır ve Ganita bölgesini içerecek)
- KAVRAMSALLAŞTIRMA VE SENTEZ PAFTASI (İHTİYAÇ PROGRAMI-KONSEPTSENARYO dahil)
- TASARIM ANA KARARLARI PAFTASI (1/500)
- ÇALIŞMA MAKETİ(Yakın çevresi ile) (1/1000 ölçekte) (Grupça yapılacaktır)
- A4 PROJE ÇIKTILARI (sömrey paftası, alan analizi paftası , kavramsallaştırma –sentez paftası, tasarım ana kararları paftası)

3.2.1.3. İKİNCİ TESPİT (2. Ara Sınav)

Jürinin Değerlendirmesine Katılarak Eleştiri Almak Birinci tespite getirilen alanın mevcut durumunu ayrıntılı olarak ortaya koyan sömrey çalışması ve alan analizi, Kavramsallaştırma ve Sentez ile Tasarım Anan Kararları Paftaları yapılan eleştiriler doğrultusunda (1. Tespit) gözden geçirilip, güncellenerek revize edilerek getirilmesi beklenmektedir. Buna ilave olarak, 1/1000 ölçekteki tasarım ana kararlarıyla uyumlu olacak şekilde;

İSTENİLENLER;

- YAPISAL PEYZAJ (sert-yumuşak zemin) PAFTASI (1/500 Ölçekte)
- BİTKİSEL PEYZAJ (bitkilendirme) PAFTASI (1/500 Ölçekte)
- KESİT-GÖRÜNÜŞ-SİLÜET PAFTASI (1 /500 Ölçekte)
- ÇALIŞMA MAKETİ (1/1000 ölçekte) (Bireysel yapılacaktır)
- A4 PROJE ÇIKTILARI (yapısal peyzaj, bitkisel peyzaj,kesit-görünüş-silüet paftaları)

NOT: Bu 3 çalışmanın (ön inceleme dosyası, 1. Tespit, 2. Tespit) tamamına katılım Dönem sonu (Final) teslim koşuludur. Aksi durumda bitirme çalışması teslimi yapılmaz.

3.2.2. DÖNEM SONUNDA (FİNAL)

Jürinin Değerlendirmesine Katılarak Eleştiri Almak

İSTENENLER

- SÖRVEY PAFTASI (Bireysel yapılacaktır)
- ALAN ANALİZİ PAFTASI (Bireysel yapılacaktır)
- KAVRAMSALLAŞTIRMA VE SENTEZ PAFTASI (İHTİYAÇ PROGRAMI-KONSEPT SENARYO dahil)
- TASARIM ANA KARARLARI PAFTASI
- YAPISAL PEYZAJ (SERT-YUMUŞAK ZEMİN) PAFTASI (1/500 Ölçekte)
- BİTKİSEL PEYZAJ (BİTKİLENDİRME) PAFTASI (1/500 Ölçekte)
- KESİT-GÖRÜNÜŞ-SİLÜET PAFTASI (EN AZ 2 KESİT, 1 GÖRÜNÜŞ/SİLÜET; 1/500 Ölçekte)
- DETAY PAFTASI (1/50, 1/20 Ölçekte)
- MAKET (1/500 Ölçekte)
- 3D VİDEO (Minimum 2dk- Maksimum 5dk'lık proje alanımızın 3D Videosu)
- PROJENİZİ ANLATAN GEREKÇELİ RAPOR
- **Dönem sonunda proje teslimleri ile birlikte rapor dışında, ön inceleme dosyasındaki revize edilmiş bilgiler ve bunların dışında bir ÇALIŞMA DOSYASI da teslim edilecektir.** Bu çalışma dosyasında; 1.Tespit - 2.Tespit - Final Tesliminde sunulan paftaların A3 çıktıları (sörvey, alan analizi, kavramsallaştırma –sentez paftası, tasarım ana kararları, yapısal peyzaj, bitkisel peyzaj,kesit-görünüş-silüet, detay paftası) **projenizin başlangıcından finale kadar olan aşamalarını ve bu aşamalardaki kararlarınızı ifade eden özgün çalışmalarınızın A4 çıktıları olmalıdır.**

Bitirme projesi öğrencinin son proje çalışması olup lisans eğitimi süresince aldığı derslerin sentezi niteliğini taşır. Dolayısıyla lisans eğitiminde aldığı derslerin ilkelerinden Bitirme Jürisi'ne karşı sorumludur. Tasarım paftaları bitirme tezi çalışması esaslarına uygun hazırlanmamışsa değerlendirmeye alınmayacaktır. Final tespitinde istenilen tüm paftaların dwg (autocad) ve psd (photoshop) formatında dijital ortamda teslim edilmesi zorunludur.

PROJELERİN DEĞERLENDİRİLME ÖLÇÜTLERİ;

Projeler, 3.1.BİTİRME ÇALIŞMASI GENEL DEĞERLENDİRME İLKELERİ doğrultusunda incelenerek, her bir öğrencinin;

- Projesini zamanında teslim,
- Nitelikli teslim,
- Savunmasındaki sunuş ve projesine hakimiyeti açısından jüri tarafından ortak olarak değerlendirilecektir.

NOTLAR:

- Bitirme çalışması tesliminde dönem içinde ve dönem sonunda istenenler her öğrencinin yapması/teslim etmesi gereken zorunlu maddelerdir. Yapılmadığı/teslim edilmediği takdirde KTÜ Önlisans ve Lisans Eğitim-öğretim Sınav Değerlendirme ve Öğrenci İşleri Yönetmeliği'nin ilgili maddelerine göre işlem yapılır. Bitirme çalışması ve maket tesliminden sonra yapılan değerlendirmede istenenleri yerine getirmediği saptanan projeler jürinin onayı ile sözlü savunmaya alınmaz.

- Öğrenciler ve jüri üyeleri duyurulan gün, yer ve saatte jüriye katılmak zorundadır.
- Dönem sonu (Final) Proje tesliminin ön koşulu, tespit jürilerine katılmaktır.
- Bitirme çalışması ve maket belirlenen saatlerin dışında kesinlikle alınmayacaktır.
- Her adayın en özgün yaklaşımını sunması için 10 dakikası olacaktır. Her öğrenci "bitirme tezi beyannamesini" doldurup teslim etmekle yükümlüdür.

Doç. Dr. Nilgün GÜNEROĞLU

Bitirme Çalışması Koordinatörü